

GUIA
DIDÀCTICA

La meva
SUPER
família

Gwendoline **RAISSON**
Magali **LE HUCHE**

Guia desenvolupada per Marta Costa

© Editorial Flamboyant

 Flamboyant

Les famílies contemporànies són... un embolic!
Amb gran sentit de l'humor, Gwendoline Raisson i Magali Le Huche il·lustren el clàssic «cada família és un món» a partir de la superfamília del Tomàs i des d'un punt de vista nou i actual.

Trobem germanastres i germanes, cosins a l'altra banda del món o que encara no han sortit de l'ou, minitiets, un pare que va créixer amb dues mares, un laioesquí campió en totes les modalitats... En resum, **una superfamília que creix a cada pàgina!**

És possible que en acabar la lectura seguim igual de confosos que al principi, però una cosa és ben segura: el nostre concepte de «família normal» haurà canviat.

QUÈ SABEM?

ABANS DE LA LECTURA

De família tots en tenim, sigui gran o petita. Aquest llibre us permet parlar de la diversitat de famílies que existeix, de la riquesa que això representa i del que significa per a cadascú. Inicieu una conversa amb l'alumnat. Creuen que totes les famílies són iguals o, si més no, semblants? Quines diferències hi pot haver? Introduiu, de manera espontània i si sorgeix, el vocabulari que descriu els diferents tipus de parentiu: mare, pare, tiet o oncle, tieta, àvia o iaia, avi o iaio, cosins germans, germanastres, etc. Com es refereixen als seus familiars? Fan servir sobrenoms o paraules especials?

Mostreu el llibre i llegiu-ne el títol. Cal fixar-se en el personatge principal i els altres elements de la coberta. Per què hi ha personatges només dibuixats? Qui els deu haver dibuixat? Per què? Què deu voler dir «un llibre animat»? Quines expectatives els genera el llibre? Què creuen que hi trobaran, a dins?

LLEGIM, MIREM I ESCOLTEM

DURANT LA LECTURA

Independentment de si en feu una lectura compartida o individual, val la pena que sigueu conscients dels següents aspectes i acompanyeu l'alumnat durant la lectura:

- El **format**. Les solapes que amaguen personatges, accions i informacions dinamitzen la lectura i la fan més vivencial. Fixeu-vos que en cada cas tenen una funció diferent i us poden ajudar en la lectura col·lectiva («Què o qui s'amagarà darrere aquesta porta? Què veurem, si obrim la pestanya?»).

Altres vegades actuen d'una manera més subtil, reforcen el tempo de la lectura i creen expectativa (com continuarà el dibuix del Tomàs?), ajuden a entendre seqüències (Cloè embarassada i Cloè amb el nadó) o bé reforcen i amplien el contingut (escena dels bessons, mapa, etc.).

- Els **textos**. És un llibre escrit en primera persona. El protagonista s'adreça directament al lector i això fa que hi establim un lligam més immediat. El llenguatge que fa servir és el propi d'un nen de la seva edat. Tanmateix, també hi ha vocabulari que pot ser nou per a l'alumnat. Busqueu en els textos mots inventats (com *minitiets*) o noms adaptats (com *iaia Mandarinina* o *laio-esquí*) i pareu atenció a les paraules que vulgueu tractar posteriorment, com per exemple *adolescent*, *madrastra*, *germanastra*, *primogènit*, *fills en comú*, *cosina germana*, *besàvia*, etc.

El narrador explica les coses des del seu punt de vista i, de vegades, dona la seva visió de certs conceptes (l'adopció, la mort) que els adults no interpretarien així. A més, mentre descriu la seva família dona pistes, també, de com és ell (gustos alimentaris, pors, etc.). El to és humorístic, sovint lligat a situacions o accions inventades pel protagonista. En les descripcions dels personatges hi trobeu un munt de metàfores.

- Les **imatges** tenen un gran poder, tant narratiu com descriptiu. D'una banda hi ha els dibuixos que va fent el Tomàs, que ja deixen entreveure que acabaran formant un gran dibuix. D'altra banda, hi ha les escenes on apareix el Tomàs amb la seva família. Algunes d'aquestes il·lustracions s'apropen a un llenguatge més narratiu i descriuen escenes quotidianes.

FEM

DESPRÉS DE LA LECTURA

El llibre permet tractar temes importants i vitals com ara un naixement, la mort o l'adopció. Són temes que van més enllà de l'àmbit familiar i que apareixen al llibre de forma natural. Preneu-los de punt de partida per iniciar un petit debat, sobretot a partir de les interpretacions que en fa el Tomàs (la Cloè du un ou dins la panxa, el besavi és enterrat a terra com si fos un tresor, i en l'adopció, el centre és la nena, que és qui ha adoptat la família i no a l'inrevés).

Podeu estirar el fil de les escenes més extenses i descriptives i parlar de coses no relacionades directament amb la família, com ara dels objectes antics que apareixen a les golfes de l'àvia, o bé conèixer i buscar informació sobre països com ara la Xina o Rússia. Les pàgines d'aquest llibre us donaran molt de joc.

A continuació teniu dues propostes concretes d'activitats per dur a terme a l'aula. Inclouen una fitxa amb la informació bàsica i una explicació del desenvolupament de l'activitat.

EL MEU **ARBRE FAMILIAR** TAMBÉ ÉS UN BOSQC?

Nivell	Cicle inicial, mitjà i superior (6-12 anys).
Materials	Material per escriure i dibuixar. Cartolines o paper de mida DIN A3. Fotografies, cola, tissors, etc.
Àrea de coneixement	Coneixement del medi. Expressió artística: visual i plàstica.
Objectius	Representar de forma gràfica l'arbre familiar. Conèixer les relacions de parentiu dintre de la família.
Competències bàsiques. Àmbits i dimensions	Àmbit d'expressió artística: Dimensió d'interpretació i producció / Dimensió d'imaginació i creativitat. Àmbit d'educació en valors: Dimensió personal / Dimensió interpersonal / Dimensió social. Àmbit de coneixement del medi: Món actual. Àmbit d'autonomia i iniciativa personal.
Agrupació	Individualment i gran grup.
Durada	Una sessió o dues sessions de treball (50 minuts).

DESENVOLUPAMENT

Després de llegir i conèixer la família d'el Tomàs, és possible que als alumnes els vingui de gust representar i explicar com és la seva. Per tal de constatar que de famílies no n'hi ha dues d'iguals i cadascuna és singular i única, us proposem que, de forma individual, cada alumne representi la seva. Poden agafar de model l'arbre que surt al llibre i fer-ne un a la seva manera: dibuixant, escrivint, fent un esquema, enganxant fotografies, anotant o representant un detall significatiu d'aquella persona, fent un joc de pestanyes amb el nom i a sota el dibuix... Fins i tot, podeu animar-los a crear un desplegable, seguint la idea de les solapes del llibre, de manera que a mesura que es va desplegant el dibuix, es va descobrint la família.

Amb els més grans, també és interessant buscar informació sobre diferents maneres de representar un arbre genealògic i veure si les plantilles que acostumen a trobar-se s'adaptarien o no a la seva família.

Poseu en comú l'experiència.

Observació: Amb els més petits, podeu fer aquesta activitat juntament amb les famílies.

ESTIREM EL FIL...

Si resulta que la nostra família viu per tot el món, també podem fer l'arbre genealògic combinant-lo amb la localització geogràfica i representar-lo en un mapa.

QUI **ÉS** QUI?

Nivell	Cicle mitjà i superior (8-12 anys).
Materials	Material per escriure i dibuixar. Cartolines i tisores.
Àrea de coneixement	Llengua catalana. Expressió artística: visual i plàstica.
Objectius	Conèixer les relacions de parentesc dintre de la família. Jugar a endevinar personatges a partir de textos descriptius. Elaborar enigmes i textos descriptius.
Competències bàsiques. Àmbits i dimensions	Àmbit lingüístic: Dimensió de comprensió lectora / Dimensió d'expressió escrita. Àmbit matemàtic: Dimensió de resolució de problemes. Àmbit d'aprendre a aprendre.
Agrupació	Gran grup, grups reduïts o parelles.
Durada	Dues sessions de treball (1 d'elaboració i 1 per jugar).

DESENVOLUPAMENT

Aquesta activitat consisteix a fer un joc d'endevinar qui és qui a la família del protagonista. Caldrà elaborar uns cartronets aparellables: en un cartró hi ha d'haver el nom i el dibuix d'un membre de la família, i en l'altre la descripció física i/o psicològica corresponent a partir del que s'ha llegit al llibre. Podeu treballar en grups petits o bé repartir els personatges i que cadascú en faci només un.

Un cop els cartrons estiguin llestos ja s'hi podrà jugar. Els cartrons amb les imatges es distribueixen pel terra o en una superfície vertical i les descripcions s'apilen a banda. Per torns, es va agafant un cartró, es llegeix la descripció i s'aparella amb el personatge corresponent.

Si treballem amb els més grans, poden crear enigmes del tipus:

Per preparar les cartes, els pot anar bé tenir una reproducció del bosc familiar del Tomàs a mà i paper d'esborrany on puguin anar guixant i fent les seves anotacions.

